

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **T. N. A. N.**, zastoupená Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem Příkop 838/6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2010, č. j. 36 A 64/2010 – 29,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2010, č. j. 36 A 64/2010 – 29, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2010, č. j. 36 A 64/2010 - 29 bylo zastaveno řízení o žalobě, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala vydání předběžného opatření, aby Policii ČR, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorát cizinecké policie Vyškov (dále jen „Policie ČR“) bylo nařízeno přerušit řízení v její věci vedené pod sp. zn. CPBR-404/CI-2010-064067 a současně, aby byl vydán rozsudek, kterým se správnímu orgánu zakazuje pokračovat v nezákonném zásahu do jejich práv. V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že podáním ze dne 2. 7. 2010 vzala stěžovatelka žalobu zpět, protože nezákonný zásah již netrvá, čímž byla splněna podmínka ust. § 47 písm. a) s. ř. s. Postupem Policie ČR byla stěžovatelka uspokojena, a proto jsou splněny podmínky pro zastavení řízení podle ust. § 47 písm. b) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že krajský soud neměl pochybnosti o projevu vůle stěžovatelky, jímž byla žaloba vzata zpět, rozhodl podle ust. § 47 písm. a) s. ř. s. o zastavení řízení. Současně rozhodl o nákladech řízení podle ust. § 60 odst. 7 s. ř. s.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V kasační stížnosti vyjádřila nesouhlas se závěrem krajského soudu, že v důsledku zpětvzetí žaloby byly splněny podmínky pro zastavení řízení. Projev stěžovatelky totiž není pro svou neurčitost jednoznačný, neboť obsahuje dva navzájem si odporující projevy vůle, a to zpětvzetí žaloby a prohlášení o uspokojení podle ust. § 62 s. ř. s., přičemž tyto dva instituty mají z pohledu správního práva různé důsledky. Zatímco zpětvzetí žaloby je ryze procesním úkonem, institut uspokojení vyžaduje i částečnou kontrolu soudem. Jelikož zpětvzetí má jiné účinky než uspokojení, měl krajský soud nejprve vyzvat stěžovatelku, aby vyjasnila neurčitost svého podání. Pokud tak neučinil, nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení a napadené usnesení bylo přinejmenším předčasné. Rovněž výrok napadeného usnesení podle názoru stěžovatelky nevyhovuje zákonným požadavkům. Bylo-li řízení zastaveno pro zpětvzetí žaloby, měl výrok znít " Zpětvzetí žaloby se bere na vědomí a řízení se dle ust. § 47 písm. a) s. ř. s. zastavuje.", protože je nutný i výrok o vzetí zpětvzetí podání na vědomí, jak to učinil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č. j. 3 As 78/2006 - 125. Z procesní opatrnosti stěžovatelka také poukázala na to, že byla-li žaloba vzata zpět „účinně" již podáním ze dne 2. 7. 2010, nemohl krajský soud vyzývat správní orgán, aby se vyjádřil ve věci samé, protože by to odporovalo dispoziční zásadě. Stěžovatelka rovněž napadla výrok o nákladech řízení, protože jej považuje za věcně nesprávný. Předně krajský soud odňal stěžovatelce možnost uplatnit námitky k této otázce, když předčasně vydal rozhodnutí. Vychází-li krajský soud z toho, že je "zcela zřejmý časový sled úkonů", z čehož dovozuje zneužití práva stěžovatelky, jsou zde zásadní nedostatky skutkové i právní argumentace. Proto stěžovatelka navrhla, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Ministerstvo vnitra ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že s ohledem na charakter kasačních námitek, které směřují proti postupu soudu, nechává posouzení jejich důvodnosti na uvážení Nejvyššího správního soudu. Nicméně zastává názor, že projev vůle stěžovatelky, kterým vzala zpět svoji žalobu, byl jednoznačný, a proto zastavení řízení bylo v souladu se zákonem. Ministerstvo vnitra tak popírá oprávněnost kasační stížnosti, protože postup správního orgánu i rozhodnutí soudu jsou v souladu s právními předpisy a důvody, o něž stěžovatelka opírá kasační stížnost, je nemohou zpochybnit. Proto navrhlo zamítnutí kasační stížnost pro nedůvodnost.

V dané věci je třeba nejprve uvést, že pravomoc původně žalovaného správního orgánu Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorát cizinecké policie Vyškov v důsledku nabytí účinnosti zákona č. 427/2010 Sb. ke dni 1. 1. 2011 zanikla. Nejvyšší správní soud proto v řízení o kasační stížnosti pokračoval jako s účastníkem řízení s Ministerstvem vnitra, neboť na tento správní orgán přešla odpovídající pravomoc původně žalovaného správního orgánu rozhodovat o povolení pobytu cizince [§ 69 *in fine* ve spojení s § 120 s. ř. s., § 165 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů].

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 62 odst. 1 až 4 s. ř. s. může odpůrce, dokud soud nerozhodl, vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jimiž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob. Svůj záměr navrhovatele uspokojit sdělí správní orgán soudu a vyžádá si správní spisy, pokud je již soudu předložil. Předseda senátu stanoví lhůtu, v níž je třeba rozhodnutí vydat, opatření nebo úkon provést a oznámit je navrhovateli i soudu; uplyne-li tato lhůta marně, pokračuje soud v řízení. Dojde-li soudu oznámení odpůrce podle odstavce 2, vyzve předseda senátu navrhovatele, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřil, zda je postupem správního orgánu uspokojen. Zmeškání této lhůty nelze prominout. Soud řízení usnesením zastaví, sdělí-li navrhovatel, že je uspokojen. Soud řízení zastaví i tehdy, nevyjádří-li se takto navrhovatel ve stanovené lhůtě, jestliže ze všech okolností případu je zřejmé, že k jeho uspokojení došlo.

Podle ust. § 47 s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví a) vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět; šlo-li však o společný návrh více osob, vezme předseda senátu toliko zpětvzetí návrhu jedním z navrhovatelů usnesením na vědomí, b) prohlásí-li navrhovatel, že byl po podání návrhu postupem správního orgánu plně uspokojen.

Je nesporné, že v daném případě stěžovatelka v podání ze dne 2. 7. 2010 označeném „zpětvzetí žaloby a návrhu na nařízení předběžného opatření, prohlášení o uspokojení navrhovatele“ uvedla jednak, že po podání žaloby došlo na straně správního orgánu k odstranění nezákonného zásahu do jejich práv a tímto je splněna podmínka ust. § 47 písm. a) s. ř. s. a jednak prohlásila, že ve smyslu ust. § 62 odst. 4 s. ř. s. byla uspokojena. Proto rovněž i z tohoto důvodu jsou podle stěžovatelky splněny podmínky pro zastavení řízení podle ust. § 47 písm. b) s. ř. s. S ohledem na skutečnost, že správní orgán po podání žaloby upustil od pokračování v nezákonném zásahu, tedy po podání žaloby změnil své chování, vzala stěžovatelka žalobu zpět v celém rozsahu a žádala, aby toto vzal soud na vědomí a řízení zastavil. Z tohoto důvodu také žádala o náhradu nákladů řízení.

V takto formulovaném podání stěžovatelka spojila dva úkony, které vyžadují různý procesní postup soudu, i když vedou ke stejnému výsledku, jímž je zastavení řízení. Protože nelze zastavit řízení jak pro zpětvzetí, tak pro uspokojení současně, bylo nezbytné, aby si krajský soud nejprve ujasnil projev vůle stěžovatelky a poté, zda jí uplatněný důvod je relevantní pro rozhodnutí o zastavení řízení.

Zpětvzetí návrhu je procesní úkon navrhovatele, z jehož obsahu jednoznačně vyplývá, že na projednání svého návrhu zcela, popř. v přesně určené části, nemá zájem a že je srozuměn s tím, že o jeho návrhu soud nebude meritorně rozhodovat.

Institut uspokojení navrhovatele je upraven v části třetí, hlavě první s. ř. s. v obecných ustanoveních o řízení a z důvodu tohoto systematického zařazení by se tedy mohl vztahovat i na řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu. Jeho smyslem je umožnit správnímu orgánu vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popř. provést jiný úkon, a to po podání návrhu na zahájení řízení před správním soudem. Institut uspokojení má své uplatnění typicky v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.). Aby soud mohl

rozhodnout o zastavení řízení podle ust. § 62 odst. 4 s. ř. s. musí být splněny podmínky, které zákon v odst. 1 a 4 citovaného ustanovení stanoví.

Krajský soud však ponechal zcela bez povšimnutí, že stěžovatelka se domáhala zastavení řízení i podle ust. § 47 písm. b) s. ř. s., tj. proto, že byla po podání návrhu postupem správního orgánu plně uspokojena. V důsledku toho pak v odůvodnění usnesení zcela absentují úvahy krajského soudu, zda lze institut uspokojení tak, jak je upraven v ust. § 62 s. ř. s., aplikovat i na řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu a proč rozhodl o zastavení řízení podle ust. § 47 písm. a) s. ř. s.

Namítala-li stěžovatelka, že rovněž výrok napadeného usnesení nevyhovuje zákonným požadavkům, protože bylo-li řízení zastaveno pro zpětvzetí žaloby, mělo být rozhodnuto, že se zpětvzetí žaloby bere na vědomí a řízení se zastavuje, je tato stížní námitka nedůvodná a odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2007, č. j. 3 As 78/2006 - 125 zcela nepřípadný. Pouze v případě, že by byl podán společný návrh více osobami a jen některá z nich vzala návrh zpět, rozhodne předseda senátu usnesením, že toto zpětvzetí bere na vědomí a soud v řízení dále pokračuje o návrhu ostatních navrhovatelů, o kterém meritorně rozhodne. Je-li však pouze jeden navrhovatel, jak tomu je v případě stěžovatelky, a ten vezme svůj návrh zpět, soud usnesením rozhodne jen o zastavení řízení a ve věci již není meritorně rozhodováno.

V další stížní námitce stěžovatelka vytýkala krajskému soudu, že po zpětvzetí žaloby vyzýval ještě správní orgán, aby se vyjádřil ve věci samé, protože takový postup podle jejího názoru odporuje dispoziční zásadě. Procesní postup krajského soudu poté, co mu bylo doručeno podání stěžovatelky ze dne 2. 7. 2010, když řízení následně zastavil podle ust. § 47 písm. a) s. ř. s., bylo neúčelné, ale nejedná se o vadu, která mohla vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Opodstatněná je však stížní námitka ve vztahu k výroku o nákladech řízení. Náhrada nákladů řízení v případě, že není ve věci rozhodnuto meritorně, ale řízení bylo zastaveno nebo žaloba byla odmítnuta, je upravena v ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení. Proto nepřichází v úvahu aplikace ust. § 60 odst. 7 s. ř. s., které dopadá na případy, kdy povinnost nahradit náklady řízení se může jevit jako nepřiměřená tvrdost. Toto ustanovení pak umožňuje, aby účastníkům, kteří by jinak měli právo na náhradu nákladů řízení, tato nebyla zcela nebo zčásti přiznána. Při zkoumání, jsou-li dány ve smyslu ust. § 60 odst. 7 s. ř. s. důvody zvláštního zřetele hodné soud přihlíží k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků řízení. S ohledem na výše uvedené je rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení nezákonné.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů napadené usnesení krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 3 citovaného ustanovení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O věci bylo rozhodnuto bez jednání postupem podle § 109

odst. 1 s. ř. s., podle něhož o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2011

JUDr. Eliška Cihlářová

předsedkyně senátu